21/06/2019

“Διδάσκαλε, ποιος αμάρτησε, αυτός ή οι γονείς του, για να γεννηθεί τυφλός;”

/ Γνώμες

Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς

«Και τον ρώτησαν οι μαθητές του: Διδάσκαλε, ποιος αμάρτησε, αυτός ή οι γονείς του, για να γεννηθεί τυφλός;» (Ιωάν. θ’ 2). Λίγο νωρίτερα ο Κύριος είχε θεραπεύσει τον παραλυτικό στην προβατική κολυμβήθρα και του είχε πει: «Από δω και πέρα μην αμαρτάνεις, για να μην πάθεις τίποτε χειρότερο» (Ιωάν. ε’ 14). Γίνεται φανερό από τα λόγια του Χριστού πως ο άνθρωπος εκείνος, που ήταν τόσα πολλά χρόνια ανάπηρος, έφταιγε ο ίδιος με τις αμαρτίες του για την αρρώστια του. Η περίπτωση του γεννημένου τυφλού όμως ήταν ασαφής και γι’ αυτό οι μαθητές

ρώτησαν το Χριστό: «Ποιος αμάρτησε;»

Το ότι ο Θεός επιτρέπει μερικές φορές να υποφέρουν τα παιδιά για τις αμαρτίες των γονιών τους, έχει κι αυτό ξεκαθαριστεί από την Αγία Γραφή (Α'Βασ. ια' 12, κα' 29). Αυτό μπορεί να φανεί άδικο μόνο σ' εκείνους που έχουν συνηθίσει να θεωρούν τους ανθρώπους σαν ξεχωριστές οντότητες, σαν να είναι τελείως αποκομμένοι ο ένας από τον άλλον. Όποιος όμως θεωρεί το ανθρώπινο γένος ως έναν οργανισμό, δεν θα το λογαριάσει αυτό ούτε άδικο ούτε αφύσικο.

Όταν ένα αμαρτωλό μέλος τραυματίζεται, τα άλλα μέλη που δεν έχουν αμαρτήσει, υποφέρουν. Είναι πολύ πιο δύσκολο να εξηγήσεις πώς και πότε μπορεί να αμάρτησε ο άνθρωπος που γεννήθηκε τυφλός, παρά να ορίσεις την αιτία της τυφλότητας. Σαν απλοί άνθρωποι οι απόστολοι δέχτηκαν τη δεύτερη αυτή εκδοχή, χωρίς να σκεφτούν αν υπάρχει και τρίτη. Σ' αυτούς φαινόταν πιο πιθανό στην περίπτωση αυτή ν' αμάρτησαν οι γονείς του τυφλού. Θυμήθηκαν όμως τα λόγια που είπε ο Χριστός στον παραλυτικό (μη ξαναμαρτήσεις), και συνέδεσαν κατά κάποιο τρόπο τη μια περίπτωση με την άλλη. Ήταν σαν να του έλεγαν: Ήταν καθαρό σε μας τότε από τα ίδια τα λόγια Σου, πως ο άνθρωπος εκείνος προκάλεσε μόνος του την αρρώστια. Μπορεί όμως να ισχύει το ίδιο και σ' αυτήν την περίπτωση; Ο τυφλός αυτός άνθρωπος αμάρτησε ο ίδιος ή αμάρτησαν οι γονείς του;

Αν ο Κύριος έκανε τη στιγμή αυτή στους μαθητές του την ερώτηση: «Πώς νομίζετε πως θα μπορούσε να έχει αμαρτήσει για να γεννηθεί τυφλός;», οι μαθητές Του θα βρίσκονταν σε αμηχανία. Σαν τελευταίο επιχείρημα ίσως επικαλούνταν την κοινή αμαρτία του ανθρώπινου γένους από την αμαρτία του Αδάμ, όπως λέει ο Ψαλμωδός: «Ιδού γαρ εν ανομίαις συνελήφθην και εν αμαρτίαις εκίσσησέ με η μήτηρ μου» (Ψαλμ. ν' 5).

Η πιθανότητα ν' αναφέρονταν οι μαθητές στο σκεπτικό ορισμένων γραμματέων και φαρισαίων, πως η ψυχή του ανθρώπου, προτού γεννηθεί, είχε πιθανώς ζήσει σε κάποιο άλλο σώμα και πως σ' αυτήν την προηγούμενη ζωή είχε ζήσει με τρόπο που άξιζε ν' ανταμειφθεί ή να τιμωρηθεί σ' αυτήν τη ζωή, είναι πολύ μικρή. Αυτή είναι μια φιλοσοφική υπόθεση, που δεν θα ήταν δυνατό να την ήξεραν οι απλοϊκοί και πιστοί Γαλιλαίοι ψαράδες.

Ο σοφός Διδάσκαλος απάντησε στην ερώτηση των μαθητών: «Ούτε αυτός αμάρτησε ούτε οι γονείς του, αλλά για να φανερωθεί η δύναμη των έργων του Θεού πάνω σ' αυτόν»(Ιωάν. θ'2). Δηλαδή, όπως λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «ότι αμάρτησε αυτός ή οι γονείς του, δεν είναι εδώ η αιτία της τυφλότητας».

Για τα βάσανα και τις αρρώστιες που βρίσκουν τον άνθρωπο στη γη, ίσως

υπάρχουν κι άλλες αιτίες, εκτός από τις αμαρτίες του ίδιου ή των γονιών του. Στην περίπτωση του ανθρώπου που γεννήθηκε τυφλός, η αιτία ήταν «για να φανερωθεί η δύναμη των έργων του Θεού πάνω σ' αυτόν».

Ευλογημένοι είναι εκείνοι που πάνω τους φανερώνονται τα έργα του Θεού, που τα χρησιμοποιεί για την ψυχική τους σωτηρία. Ευλογημένος είναι ο φτωχός άνθρωπος που όταν το έλεος του Θεού τον κάνει πλούσιο και διάσημο, εκείνος νιώθει και δέχεται το έλεός Του με ευχαριστία. Ευλογημένος είναι ο απελπισμένος ανάπηρος που ο Θεός του δίνει την υγεία του κι αυτός υψώνει την καρδιά του στον αθέατο Θεό, το μοναδικό ευεργέτη του.

Πόσο ορατά είναι κάθε μέρα στον καθένα μας τα έργα του Θεού! Τί χαρά νιώθουν όλοι εκείνοι που μέσα από τα έργα αυτά ο Θεός ανοίγει την πνευματική τους όραση για να θεωρούν το Θεό! Αλίμονο σε κείνους που, ενώ στα χέρια τους αφθονούν τα δώρα του Θεού, εκείνοι του γυρίζουν την πλάτη κι ακολουθούν σαν τυφλοί τους σκοτεινούς και ματαιόδοξους δρόμους τους. Τα έργα του Θεού φανερώνονται σε όλους μας κάθε μέρα, αφού ο Θεός είναι μαζί μας κάθε μέρα και ώρα της επίγειας ζωής μας.

Τα έργα του Θεού λειτουργούν για τη σωτηρία του κάθε ανθρώπου ξεχωριστά. Τα έργα του Θεού στον εκ γενετής τυφλό όμως συντελούν στη σωτηρία πολλών. Τα έργα αυτά αποκάλυψαν πραγματικά πως ο Θεός κατέβηκε στη γη, έζησε ανάμεσα στους ανθρώπους. Τα έργα αυτά φανέρωσαν πως ανάμεσα στους ανθρώπους ζουν περισσότεροι πνευματικά τυφλοί παρά σωματικά. Αποδείχτηκε επίσης με τα έργα αυτά πως ένας συνετός άνθρωπος, που έχει από το Θεό κάποιο σωματικό χάρισμα, θα το χρησιμοποιήσει για να εμπλουτίσει την ψυχή του με αληθινή πίστη.

Προβλέποντας όλους αυτούς τους καρπούς της θεραπείας του εκ γενετής τυφλού, ο Κύριος είπε ικανοποιημένος στους μαθητές Του: «Ούτε αυτός αμάρτησε ούτε οι γονείς του, αλλά για να φανερωθεί η δύναμη των έργων του Θεού πάνω σ' αυτόν». Ήταν σαν να ήθελε να πει: Αφήστε κατά μέρος τώρα το ερώτημα για το ποιος φταίει, ο ίδιος ή ο πατέρας του. Δεν αξίζει ν' ασχοληθούμε μ' αυτό αυτή τη στιγμή. Αν αμάρτησε αυτός και οι γονείς του, μπορώ αυτή τη στιγμή να τους συγχωρήσω, να πάρω την αμαρ¬τία πάνω Μου και να τους κηρύξω αθώους. Όλ' αυτά είναι δευτερεύοντα τώρα μπροστά σ' εκείνο που είναι να φανερωθεί. Και τα έργα του Θεού (όχι ένα αλλά πολλά) θα φανερωθούν με τον άνθρωπο αυτόν και το γεγονός αυτό θα καταγραφεί στο ευαγγέλιο, ώστε να λειτουργήσει για τη σωτηρία πολλών.

Πραγματικά, για τα χρόνια που υπόφερε ο γεννημένος τυφλός άνθρωπος, θ' αποζημιωθεί εκατονταπλασίονα. Κι η ανταπόδοση που δίνει ο Θεός σε κείνους που υπόφεραν για χάρη Του είναι αιώνια, άφθαρτη. Ο Νικηφόρος, ένας σοφός

σχολιαστής του ευαγγελίου, λέει για τον εκ γενετής τυφλό άνθρωπο: «Ο άνθρωπος που γεννήθηκε τυφλός, που δεν είχε καμιά ιδέα για το τί σημαίνει όραση, θα ένιωθε πολύ λιγότερη στενοχώρια από εκείνον που κάποτε είχε την όρασή του κι έπειτα την έχασε. Ήταν τυφλός κι αργότερα αποζημιώθηκε γι' αυτή τη μικρή και σχεδόν ασήμαντη λύπη του. Και έλαβε διπλή όραση: τη φυσική από τη μια, με την οποία μπορούσε να βλέπει και να θαυμάζει τον ορατό κόσμο γύρω του, και την πνευματική από την άλλη, με την οποία αναγνώρισε κι ομολόγησε το Δημιουργό του κόσμου.

(Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Αναστάσεως Ημέρα, Αθήνα 2011, σσ. 146-153)